

En
Sisters Trost
ved
en Broders Grav,

forestillet i

en

Lig-Tale

over

den i Livet

Wdle og Velfornemme,

nu i Døden Salige

Christopher Flor,

Borger og Mester Guldsmed
i Bergen,

Holdt i Korskirken den 18de Februaris 1783

af

Johans Nordahl Brun.

BERGEN, 1783.

Trykt i Hans Kongl. Majests. privilegerede Bogtrykkerie,
hos Rasmus S. Dahl.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.]

Til Læseren!

Tomfrue Flor, en Søster af den
Ufdøde, begierer at see denne Præ-
diken trykt, bekoster Trykken, og
forærer Dplaget til Christi Krybbe.
Da jeg holdt den, tænkte jeg vel
mindst paa, at den skulde trykkes.
Jeg fordrer selv meere af en Tale,
som er bestemt til at læses, end af
den, som kun eengang skal høres;
Men nu faaer dog denne gaae Da-
gen i Møde, saadan, som den er.
Den er i det ringeste en Prøve af
min Facon, et Beviis paa, at jeg
ikke hylker, hverken gratis eller for
Penge, samt, at man kan holde
Ligg-Tale, uden at være Panegyrist.

Bøn.

Bøn.

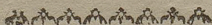
Besigne os, vor Gud! og lad dit Ansigt
Lys skinne over os! Lær os at tælle vore Dage,
at vi maa bekomme Buisdom i Hjerter! Hjælp os
at komme de sidste Ting ihu; Og naar vi forglem-
mer alle Ting, da kom du os ihu, o Gud! til
det Bedste!

O Jesu! Livens Hætte! lad din Død være
vort Liv, din Opstandelse vor Retfærdighed. I
Dødsens mørke Stund, lad din Døds Kraft
styrke os; men lad os opstaae til Livet, og leve
med dig evindeligt!

Værdigste Hellig Aand! du ypperste Troster
i all vor Nød, styrk vor svage Aand i den sidste
Strid! Levendegjør for det døende Hjerter Jesu
vor Frelseres Verdskyld og Fortieneste!

Treenige Gud, Fader, Søn og Hellig Aand,
hør all vor Bøn; for alting hør vor sidste Bøn!
Hør nu og i Dag enhver, som beder denne Bøn:
Min Gud! gjør dog for Christi Blod
Min sidste Afskeds = Time god!

Amen.

Texten:

Joh. II Cap., 25 Vers.

Jesus sagde til hende:
Jeg er Opstandelsen
og Livet; hvo som troer
paa mig, om han end
doer, skal han dog leve.

Exordium.

Læt under Olje-Bierget laae en liden Bye, ved
Navn Bethanien, mærkværdig i sin Tid, fordie
JESUS kom ofte der med sine Disciple. Der lod han
sig meer end eengang beværte. Der henbragte han Na-
ten, naar Hovedstaden var ham uskikker. Der saaes han
fjofte Gang, da han med sin syulige Nærværelse forlød
Jorden. I denne Bye havde JESUS Venner. Iblandt
andre boede der sammen trende Sødskende: Dem havde
det helligste Baand foreenet; ikke blot Naturens, men
Venksabs; Ikke blot Venksabs, men Religionens. De
vare alle tre ugifte; Alle tre boede under et Tag; Alle
tre vare hverandre umistelige, og viiste Verden, hvor
smukt det er, naar Sødskende boe eendragtelig til-
sammen, Ps. 133, 1 v. Lazarus kalder den hellige
Ekrift Broderen og Søstrene, Maria og Martha.
De elskede alle tre JESUM, og han elskede dem alle.
Deres Huus var ham et Vennehuus; De veedste aldrig
alt det Gode de vilde giøre ham. Martha vilde have
alting ordentligt, prægtigt; og, naar Tid var, sparede
heller ikke Maria nogen Salve god; Kort sagt: deres
Huus var yndet af Frelseren, og velsignet. Her, maatte
si da tænke, her kunde ingen Modgang trænge ind.
Livets Plager turde vel ikke nærme sig til en Familie,
som

som blomstrede under Jesu Dingers Skygge: Jo, Lazarus bliver syg, syg til Døden. Alt bærer Huuset, naar denne Stytte truer med Fald. Ingen Omhyggelighed, ingen kierlig Opvartning kan lindre Smerten, eller standse den kommende Død. Søstres Medlidenhed er den Syge besværlig, og deres Taarer saare hans Hierte; men de viide, at gaae den rette Vey med deres Sorg. Jesus er ikke nærværende; men han maa opsoges; Han er i Peræa, og han maa hentes. Da sendte de Søstre til ham, staaer der, og lode ham sige: See! den du elsker, er syg! Joh. 11, 3 v. O! de lykkelige midt i deres Bekymring, at de kunne tale dette Troens stærke Sprog! Mange kunne sige ved deres Venners Sottisjeng: See! den vi elske, er syg. Men hvilken Frimodigheds Grund, hvilken Udgang til Haab, dersom vi for den Allerhøjestes Nafn turde og kunde sige som disse: See! den du elsker, er syg. Nu! hvad Svar faaer Budet? Denne Sygdom, siger Jesus, er ikke til Døden, men til Guds Ære, at Guds Søn skal æres ved den. Vers 4de. Trøstelige Ord! men Jesus kommer ikke, Lazarus bedres ikke, Søstrene bedroves, og Broderen døer. Borte er deres Glæde. Slukt er Lyset, som brændte i deres Huus, og Troens Lamper i deres Hierte begyndte nu at fattes Ollje. De saae sig nu, som Qvinder, ved Broderens Forliis, eenlige, forladte, værgeløse. Næsten med Enters Sorg kan deres Sorg lignede; thi der er, jeg veed ikke hvilken, Tilid, Naturen har indpræntet det andet Kion til

vores. Og Jesus! naar pleyer han tove saa længe? naar kom han nogenstinde for silde? Naar sagde han et Ord, og det skæde ikke? Hvilken Ansidsklippe for den svage Troe! De havde ventelig været af god Herkomst og aagbare Folk i deres Tid; thi mange Jøder, staaer der, Komme fra Jerusalem at trøste dem, Vers 19. Men hvad kan det hielpe? ingen kan skaffe dem deres Broder tilbage, og altsaa ere de alle kiedsommelige Trostere. Fire Dage havde Lazarus lagt i Graaven, da kom Jesus. Martha gaar ham i Møde, fuld af Sorg, som man kan tænke, men uden at knurre, uden at behreyde: Hætte! siger hun, havde du været her, da var min Broder ikke død; Men jeg veed og nu, et hvad som helst du vil bede af Gud, vil Gud give dig, Vers 21, 22. Altsaa har Martha endnu Tillid til Jesu Forbon til Guds Barmhertighed; Altsaa har all denne Sorg endnu ikke berøvet hende det kiære Haab. Din Broder, siger Jesus, skal opstaae, v. 23. Hvad Under, om et Herte, saa dybt saaret, ikke strax kunde føle all den Glæde, disse Ord indeholdte; Ikke desmindre aflægger hun sin Beskiendelse, og i den et Bviis paa det klare Kundskabs Lys, som var antændt i hendes Siel: Jeg veed, siger hun, at han skal opstaae i Opstandelsen paa den yderste Dag, Vers 24. Her er det, vor oplæste Textes Ord forekomme: Jesus siger til hende: Jeg er Opstandelsen og Livet, hvo som troer paa mig, om han end døer, skal han dog leve.

Andægtige Tilhørere! Da en bedrøbet Søster i Dag lader en kjer Broder begrave, skal denne vor Lære til fælles Opbyggelse give os Anledning

1) Af en Søsters Trost ved en Broders Grav at samle Styrke mod Døden.

Vi ville i Jesu Navn betragte:

- 1) Søsterens Trost ved Broderens Grav.
- 2) Hvorledes vi deraf skulle samle Styrke mod Døden.

1) Da jeg, i Stæden for Indgang, har oplyst i hvilken Sammenhæng med det foregaaende Texten staar, tiller jeg til i min Tales første Deel at betragte Ordene a) som meget kraftige i Almindelighed, b) som meere kraftige for Martha i Særdeleshed, c) som allerkraftigste i den Meening Jesus nu gif hen at opfylde dem. a) Endog uden for sin Sammenhæng ere disse Ord i Almindelighed meget kraftige; Saa vel Sætningen i sig selv: Jeg er Opstandelsen og Livet, som Tilegnelsen deraf: Hver den som troer paa mig, om han end døer skal han dog leve. Hvad det første angaaer, da kiende vi denne Talebrug: Jeg er Opstandelsen, i Stæden for: jeg er Marsag til Opstandelsen. Saa tale vi, naar vi ville forhøje

Meeningen af det vi sige: Naar vi ville udtrykke, at en
 er saa karst og sund, som det er mueligt at være, sige
 vi: Han er Sundheden selv. Naar Johannes vil
 lære os at GUD er god og kierlig, i høieste Grad, i
 alle muelige Henseender, paa den herligste Maade, siger
 han: GUD er Kierlighed. 1 Joh. 4, 16 v. JESUS er
 saaledes Opstandelsen i den Meening, som ikke kan passe
 sig paa nogen anden end paa ham, ikke fordi han op-
 stod fra de Døde, men fordi han opreyste sig selv fra
 de Døde, fordi han havde Magt at sætte sit Liv til
 og tage det igien. Da Mørkhedens Magt havde bragt
 Nedbrydelsen til det yderste, og nedrevet JESU Legems
 Tempel, saa opreyste han det igien inden tre Dage. JE-
 sus er Opstandelsen, thi han skal tale til Gravene, og de
 skulde aabnes, til de Døde, og de skulde opstaae, de
 som have gjort Godt til Livets Opstandelse, og de som
 have gjort Ondt til Dommens Opstandelse. Dod!
 hvad er du? Du er Nedbrydelsen; Hvor du har van-
 dret der seer jeg Fodspor af Ødelæggelsens Bederslygge-
 lighed. Du gjør Huusfæde, du nedbryder Manddom
 og Styrke, du gjør Umyndige faderløse, du rober For-
 ældres Haab, du gjør Hustruer til Enker og sønderli-
 der Broderskabets omme Baand. At nedbryde er dit
 Værk, men JESUS, sterkere end den Stærke, han er
 Opstandelsen, ja meere, han er Livet, Livet i den før-
 ste og ældste Bemærkelse. Alle Ting ere gjorde ved
 ham, og uden ham er ingen Ting gjort af de
 Ting, som ere gjorde; i ham var Liv, og Livet
 var Menneskens Lys. Joh. 1, v. 3, 4. Han er Livet
 i en

i en aandelig Bemærkelse, den som foreener din Siæl med Gud. I denne Forstand siger Apostelen: Jeg lever, dog ikke jeg, men Christus lever i mig. Gal. 2. I Jesus er Livet i den sidste, største og uendelige Bemærkelse; Han er den fortienende Aarsag, hvorfor vi faae det evige Liv, og han selv, hans Ansigtets Beskuelse, hans Raades Samfund, er det evige Livs Indhold; Derfor siger Johannes: Gud haver givet os det evige Liv, og dette Liv er i hans Søn. 1 Joh. 5.

Al denne almindelige Sandhed gjør Jesus Tilgængelsen: Svo som troer paa mig, om han end døer skal han leve. Forholder det sig saa, at Jesus er Opstandelsen og Livet, saa er det nok Umagen værd at troe paa ham, ikke allene at antage for Sandhed, hvad vi høre og viide om ham; men troe paa ham, det er, fæste all vor Fortroening paa hans Magt og Raade, fortroe os gandske til ham, voldgive ham vor Skæbne, vor Sorg og Glæde, Liv og Død, opofre ham vort Hiertes gandske Hengivenhed, saa at han bliver os alle Ting i alle. Vor Troe paa ham maa være et Baand mellem ham og os, om denne Troe skal være saliggjørende. Den maa være os en Driveflæde til at følge hans Fodspor, gjøre hans Villie, komme alt nærmere og nærmere i Samfund og Forening med ham; Den som saa troer paa ham, om han end døer skal han dog leve. Om han døer i den Forstand Paulus tager Ordet, naar han siger: Vi ere døde.
Colloff.

Coloss. 3; om han bliver for Verden som levende død, om Lykken forlader ham, og med Lykken hans Venner, og med hans Venner Glæden og Livets Behagelighed, saa skal han dog leve, have et Liv i sit Hierte, en levende Gnist under Asken, som intet Modgangs Sted, ingen tvøvels Ven, ingen overlægen Fiende, ja ingen Diævel skal kunde slukke; thi, siger Apostelen paa foranførte Sted, vort Liv er skjult med Christo i Gud. Eller, og vi ved Død forstaae den naturlige, da omendskiønt han dør skal han dog leve. Om Døden løser Baandet op mellem Legem og Siæl, det mellem Siælen og Gud skal den dog ikke kunde løse; thi skal en Troende kunde staae paa Bredden af Graven og synge denne Seters Sang: Jeg til ham ved Haabets Baand, gandske nøye er forbunden: saa skal og min Troes Haand i ham nedlagt blive funden, at mig aldrig Døden kand stille fra min Fædermand.

Men denne Sandhed, som i Almindelighed er meget kraftig, b) er det endnu meere for Martha i Særdeleshed. Her staaer ikke omsonst: Jesus sagde til Hende: Det var ikke første Gang han vendte sin trøstefulde Tale til det bedrøvede Hierte. Jeg er og vis paa han saae til Hende, naar han talte til hende, og at der fulgte hans Afsyn noget saa yndigt, saa livsaligt, at nok Salomons Ord her kunde passe sig: Kongens Afsigtes Lys er Livet. Prov. 16. Jeg meener naar han talte dette Magtsprog til denne Kvin-

de, fremlyste der paa hans Ansigt saadan Seyer, at Døds Frygt og de sorte Sorgen floy bore af Sindet, som Skygger forsvinde for den opgaende Sol. Overalt kunde nu Martha gjøre denne Tillegnelse af Ordene: Hvo som troer paa mig, ja det veed jeg vist, at min Broder troede paa Jesum, altsaa veed jeg og at han nu lever, omendskiont han er død, at hans Siæl er i Guds Haand, hvor ingen Pine skal røre den; jeg veed, at dette Legeme, som blev saa ynkelig nedbrudt, som allerede sinker i Graven, det skal opreyses ved Jesu Kraft; thi han er Opstandelsen og Livet. For mig er han forloren, men ikke for sig selv, det er dog en Trost, og endau skal jeg see ham, om ikke før, saa i de Dødes Opstandelse. Det er da ikke sorgiæves at troe paa Jesum, det har sin Løn i Livet, i Døden, i Eviigheden. Lyksalige Broder! saa kunde hun nu tænke, du savner intet, dig rører ikke min Sorg, og til dit Hvilested trænger sig ikke Verdens Summel. Lyksalige Broder! ikke fordi du er død, men fordi du troede paa Jesum medens du levede, fordi du elskede og tilbad ham som er Opstandelsen og Livet. Lyksalige Broder! ikke fordi omme Venner græde ved din Grav, men fordi Jesus har opreyst dig et evigt Ereminde, fordi han har sagt til sine Disciple: Lazarus vor Ven sover. Sov da sødt, du lever, det veed jeg, thi du troede paa Jesum. Saa vil jeg troe, som du, saa vil jeg leve og døe, saa skal Jesus være mit Liv, og hans Opstandelse min Rejsfærdighed.

o) Men

c) Men allermest kraftige bleve disse Ord i den Meening Jesus gif hen at opfylde dem. Man skulde her ikke behøve, at troe disse Ord, man skulde see dem. Martha henter sin Søster, Jøderne fulgte dem begge; til Graven komme de alle, og alle græde ved Graven. Her vare Vidner nok, onde og gode, Sandheds Venner og Sandheds Fiender, alt for Guds Vres Skyld, at Guds Søn skulde æres. Da Jesus saae de mange Taarer, og især dem, Maria den Elskelige sældte, græd han ogsaa; ikke som da han græd over Jerusalem; men Venstabs og Kierligheds amme Taarer græder han, Taarer, som giører hans Menneffelighed ligesaa stor Vre, som Miraclet hans Guddom. Hvo læser ikke i Jesu taarefulde Dyne disse Pauli Ord: Vi have ikke en ypperste Præst, som ikke kan have Medlidenhed med vore Skrøbeligheder, men som er forsøgt i alle Ting, Synden undtagen, Ebr. 4. Dog, tænk ikke du seer det svage Mennecke, som græder ved Gravens Bred, fordi han der seer sin Blædes Grændser, og den Afgrund, som opslugte hans Ven, og siger til hans Hiertes smæste Længsel: Ser til skal du komme, og ikke længere; nej, Jesus, som her staaer, er Opstandelsen og Livet, og nu vil han beviise det: Han raaber med høy Røst. O! skælver i Gravens Huuler ved denne Stemme, som ved en Torden, og du afmægtige Død, brudt er dit Zepter, din Seyervinder taler: Lazarus, siger han, kom her ud! og den Døde stod op og gif ud. O! herlige Afbildning paa den store Dag, naar vi alle, opvakte ved den samme Røst, skulle

skulle gaae ud af vore Grave! Kraftige Beviis paa min Frelseres Oprensings Styrke: Gaaer hen I Vidner og forkynder hvad I herte og saae! Forkynder Morkhedens Fyrste hans Riges Fald, og Guds Folk deres Oprensning! I glade Søstre! omfavner den levende Broder, og hver Gang I seer ham, da kommer I Jesu Ord ihu: Jeg er Opstandelsen og Livet, hvo som troer paa mig, om han end døer, skal han dog leve.

Nu rester allene, andægtige Tilhørere! for os, 2) at samle Styrke mod Døden; det er at sige: at vi anvende heraf hvad vi kan paa os selv; Men i Stæden for nu at falde nogen kiedsommelig med Igientagelser, vil jeg nævne den nærværende sørgelige Anledning, som har sammenkaldet os, og nævne den, som en Bevæggrund for os, til at bevæbne os mod Døden. Den Mand, vi følge til Graven, var mig bekendt, den Tid jeg har været ved Meenigheden, som den, der var flittig og duelig i sin Vey, førte et stille Levnet, var sine Venner behagelig, og umistelig for sin Søster. Om det indvortes maa han domme, som dommer os alle og kiender Hierter. Vi bør haabe det bedste, og det er saa meget meere vor Pligt, da han viiste allerbødighed for den udvortes Guds Dyrelse. Jeg saae ham altid i HErrens Huus; jeg saae ham andægtig ved HErrens Bord; jeg saae ham i ingen Ting at give nogen Forargelse. Han døde i de Aar, i hvilken man endnu ønsker at leve, i den Forsatning, i hvilken man endnu kan leve til andres Nytte. Han var af en stærk
Legems

Legems Fyngning; men Døden kom ober ham, som en
 bevæbnet Mand. Jeg saae hans sidste Strid, og jeg
 vilde, mange maatte have seet den, for at indprænte sig
 denne Erindring: Det er Tid at vaagne op af Søvn,
 for at lære, at du med all din Styrke er en Dværg
 mod Døden. Der sover han nu, mine Venner! han
 som for en føye Tid var rask og stærk, som en af os.
 Lader os derfor samle Styrke mod Døden, og jeg veed
 ingen anden end den: At troe paa Jesum; thi han
 er Opstandelsen og Livet. Nu gaaer Døden om-
 kring og hugger dybe Saar; men her er et Skjold,
 hvorpaa hans Sværd sloes; Troens Skjold meener
 jeg. I Dødens bittere Strid nyttet intet andet Vaa-
 ben. Venner kan ikke hjælpe os, Lægedom ikke rædde
 os. I Verden er da intet meere at haabe. Salig den,
 som kan sige: Jeg veed paa hvem jeg troer, paa
 Jesum, som er Opstandelsen og Livet, om jeg
 end døer, skal jeg dog leve. Mit Legem nedbrydes;
 men det skal opstaae igien. Jeg giemmes i den
 mørke Grav; men jeg skal gaae ud derfra, og over-
 alt i det jeg døer, skal jeg leve. Just i det jeg forla-
 der alting, skal jeg gaae hen at tage min Arv og min
 Eyendom i Besiddelse, da skal jeg faae alle Ting af
 Naade for Christi Skyld. Han taer min
 Siel til sig, som skal ham evig
 love, Amen.

